

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

Управління захисту прав та інтересів
територіальної громади міста Києва

вул. Хрещатик, 36, м. Київ, 01001, тел. : (044) 202 79 01
Контактний центр міста Києва: (044) 15 51, e-mail: court@kmr.gov.ua, сайт: kmr.gov.ua,
код ЄДРПОУ 22883141

10.09.2024 № 08/226-1240

На № 08/231-1303/ПР від 05.09.2024

Заступникові міського голови –
секретарю Київської міської ради
Володимирові БОНДАРЕНКУ

Голові постійної комісії Київської
міської ради з питань архітектури,
містопланування та земельних
відносин
Михайлові ТЕРЕНТЬЄВУ

ВИСНОВОК

на проєкт рішення Київської міської ради від 05.09.2024 № 08/231-1303/ПР
«Про припинення права користування земельними ділянками у місті Києві
релігійним організаціям, діяльність яких в Україні не допускається»

У порядку статті 31¹ Регламенту Київської міської ради, затвердженого рішенням Київської міської ради від 04.11.2021 № 3135/3176 (зі змінами та доповненнями) в управлінні захисту прав та інтересів територіальної громади міста Києва опрацьовано поданий проєкт рішення. За результатом розгляду та в межах компетенції вважаємо за необхідне зазначити таке.

Згідно з пояснювальною запискою завданням проєкту є виконання вимог Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій» шляхом припинення права користування (оренди, постійного користування) земельними ділянками у місті Києві релігійним організаціям, діяльність яких не допускається відповідно до статті 5-1 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації».

Проєкт рішення розроблений відповідно до статей 140, 143 Конституції України, статей 9, 83, 141 Земельного кодексу України, пункту 34 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» на виконання вимог Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій».

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до статті 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

Частинами 1, 2, 10 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що рада в межах своїх повноважень приймає нормативні та інші акти у формі рішень. Рішення ради приймається на її пленарному засіданні після обговорення більшістю депутатів від загального складу ради, крім випадків, передбачених цим Законом.

Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мотивів їхньої невідповідності Конституції або законам України визнаються незаконними в судовому порядку.

Статтею 17 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» вказується, що культові будівлі і майно, які становлять державну власність, передаються організаціями, на балансі яких вони знаходяться, у безоплатне користування або повертаються у власність релігійних організацій безоплатно за рішеннями обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, а в Республіці Крим – Уряду Республіки Крим.

Користування землею релігійні організації здійснюють у порядку, встановленому Земельним кодексом України та іншими законодавчими актами України. Земельні ділянки, що надаються релігійним організаціям у постійне користування для будівництва і обслуговування культових та інших будівель, необхідних для забезпечення їх діяльності, забороняється використовувати для здійснення підприємницької діяльності.

Договори про надання в користування релігійним організаціям культових та інших будівель і майна можуть бути розірвані або припинені в порядку і на підставах, передбачених цивільним законодавством України.

Цивільним кодексом встановлено, що зміна або розірвання договору допускається лише за згодою сторін, якщо інше не встановлено договором або законом. Договір може бути змінено або розірвано за рішенням суду на вимогу однієї із сторін у разі істотного порушення договору другою стороною та в інших випадках, встановлених договором або законом (ст. 651 Цивільного кодексу України).

Відповідно до статті 141 Земельного кодексу України підставами припинення права користування земельною ділянкою є:

- а) добровільна відмова від права користування земельною ділянкою;
- б) вилучення земельної ділянки у випадках, передбачених цим Кодексом;
- в) **припинення діяльності релігійних організацій**, державних чи комунальних підприємств, установ та організацій, крім перетворення державних підприємств у випадках, визначених статтею 120⁻¹ Земельного кодексу України;
- г) використання земельної ділянки способами, які суперечать екологічним вимогам;

- г) використання земельної ділянки не за цільовим призначенням;
- д) систематична несплата земельного податку або орендної плати;
- е) набуття іншою особою права власності на жилий будинок, будівлю або споруду, які розташовані на земельній ділянці;
- є) використання земельної ділянки у спосіб, що суперечить вимогам охорони культурної спадщини;
- ж) передача приватному партнеру, концесіонеру нерухомого майна, розміщеного на земельній ділянці, що перебуває в користуванні державного або комунального підприємства та є об'єктом державно-приватного партнерства або об'єктом концесії;
- з) припинення права користування надрами у разі закінчення встановленого спеціальним дозволом на користування надрами строку користування надрами (у разі передачі земельної ділянки державної, комунальної власності користувачу надр для здійснення діяльності з користування надрами);
- и) невиконання акціонерним товариством, товариством з обмеженою відповідальністю, 100 відсотків акцій (часток) у статутному капіталі якого належать державі, яке утворилося шляхом перетворення державного підприємства, вимог, визначених статтею 120¹ Земельного кодексу України.

Положенням про Департамент земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), затвердженого рішенням Київської міської ради від 19.12.2002 № 182/342 (в редакції рішення Київської міської ради від 10.03.2016 № 144/144), Департамент земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) наділений повноваженнями розробляти в установленому порядку проекти рішень Київської міської ради, готувати та подавати розпорядження Київського міського голови, розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), а також подавати свої висновки з питань:

- розпорядження землями в межах міста Києва;
- передачі земельних ділянок у власність громадян та юридичних осіб;
- **надання земельних ділянок в користування, вилучення земельних ділянок;**
- продажу земельних ділянок у власність;
- викупу земельних ділянок для суспільних потреб міста;
- звільнення самовільно зайнятих земельних ділянок;
- встановлення та зміни меж районів у місті в порядку, встановленому законодавством України.

20 серпня Верховна Рада України прийняла Закон України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій», статус набуття чинності 23 вересня 2024 року. Метою Закону (проект про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності в Україні релігійних організацій

№ 8371) є заборона діяльності в Україні Російської православної церкви і релігійних організацій, афілійованих з нею.

Відповідно до прийнятого закону, передбачаються відповідні зміни в наступних нормативно правових актах.

У Законі України «Про свободу совісті та релігійні організації» доповнено статтею 5¹ під назвою: «Стаття 5¹. Обмеження діяльності в Україні релігійної організації, афілійованої з іноземною релігійною організацією, що знаходиться в державі, яка визнана такою, що здійснила або здійснює збройну агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України.

Не допускається діяльність в Україні релігійної організації, яка:

- 1) афілійована з іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій»;*
- 2) афілійована з релігійною організацією, яка афілійована з іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій...».*

Статтею 17 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» в новій редакції яка набуде чинності від 23.09.2024 вказується, що «державне та/або комунальне майно, в тому числі культові будівлі, споруди і майно не може використовуватися або передаватися релігійній організації, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до статті 3 Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій», а також релігійним організаціям, діяльність яких не допускається відповідно до статті 5¹ цього Закону.

Право користування державним та/або комунальним майном, надане релігійним організаціям, діяльність яких не допускається відповідно до статті 5¹ цього Закону, і укладені з такими релігійними організаціями договори, пов'язані з використанням державного або комунального майна (оренди, найму, лізингу, інших форм користування чужим майном) припиняються достроково, через 60 днів з дня прийняття рішення про визнання відповідної релігійної організації афілійованою з іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до статті 3 Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій». Договори, пов'язані з використанням державного та/або комунального майна іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до статті 3 Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій», припиняються достроково через 60 днів з дня набрання чинності зазначеним Законом».

Важливою новелою є зміни до статті 9 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» щодо заборони передавати державне або комунальне майно в безоплатне користування або позичку:

«Забороняється передавати державне або комунальне майно в безоплатне користування або позичку, крім передачі релігійній організації в безоплатне користування або позичку державного або комунального майна, яке є культовим майном, зокрема культовою будівлею, спорудою, з метою проведення богослужінь, релігійних обрядів, церемоній, процесій, ритуалів, молитов, служінь, релігійних зібрань, релігійної освіти та забезпечення інших видів релігійної практики в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Право користування державним та/або комунальним майном, надане релігійним організаціям, діяльність яких не допускається відповідно до статті 5¹ цього Закону, і укладені з такими релігійними організаціями договори, пов'язані з використанням державного або комунального майна (оренди, найму, лізингу, інших форм користування чужим майном) припиняються достроково, через 60 днів з дня прийняття рішення про визнання відповідної релігійної організації афілійованою з іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до статті 3 Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій». Договори, пов'язані з використанням державного та/або комунального майна іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена відповідно до статті 3 Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій», припиняються достроково через 60 днів з дня набрання чинності зазначеним Законом».

Враховуючи вище наведене, проєкт рішення Київської міської ради від 05.09.2024 № 08/231-1303/ПР у запропонованому вигляді може бути рекомендованим до розгляду на пленарному засіданні сесії Київської міської ради тільки після набрання чинності Закону України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій».

З повагою
начальник управління

Сергій ТХОРИК

Інформація про електронні підписи (ЕП)

№ документа 08/35071

Дата реєстрації 10.09.2024

Документ зареєстровано у картотеці:

Вхідна

Вид документа:

Експертний висновок

Стислий зміст:

ВИСНОВОК на проєкт рішення Київської міської ради від 05.09.2024 № 08/231-1303/ПР Про припинення права користування земельними ділянками у місті Києві релігійним організаціям, діяльність яких в Україні не допускається (483380641)

Кількість файлів: 2

Кількість ЕП: 2

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД ІТС ЄПК

Київська міська рада
10.09.2024 № 08/35071

Перелік електронних підписів

ПІБ	Дати і час нанесення ЕП	Погодження	Час останнього нанесення ЕП
Бондаренко Володимир Володимирович Кількість ЕП: 1	10.09.2024 18:47:20 ;	10.09.2024 18:47:17 Розглянув;	10.09.2024 18:47:20
Тхорик Сергій Миколайович Кількість ЕП: 1	10.09.2024 14:33:07 ;		10.09.2024 14:33:07